

UTPOSTEN

Nr 3 2024: november-februari

Utposten

I detta nummer av Utposten

Medlemstidning för Svenska kyrkan i Baden-Württemberg, Hessen, Rheinland-Pfalz och Saarland

Ansvarig utgivare

Johan Alberius

Redaktionsgrupp

Charlotta Alberius, Johan Alberius,
Anna-Erika Schneider och Åsa Svenmarck

Upplaga

450 exemplar som ges ut i mars, juni och november

Annonsering

Ansvarig: Anna-Erika Schneider
(anna-erika.schneider@svenskakyrkan.se)

Omslagsbild och många andra bilder

Anna-Erika Schneider och Åke Alm

Svenska Kyrkan i Frankfurt

An der Wolfsweide 54
60435 Frankfurt am Main

069-56 65 56

frankfurt@svenskakyrkan.se
www.svenskakyrkan.se/frankfurt

Öppettider expedition & bibliotek

Tisdag-torsdag, klockan 9.00-14.00

Bankförbindelse

Taunussparkasse Bad Homburg
IBAN: DE75 5125 0000 0001 1576 47
BIC: HELADEF1TSK

Församlingsherde

Johan Alberius: 0176-691 554 40;
johan.alberius@svenskakyrkan.se

Församlingsherden har ordet	3
Kyrkorådet har ordet	3
Thor 80 år	4
Det händer	5
Välkommen	6
Blommor och högtid	7
Biblioteket	7
Familjesidan	8
Åke Alm: Höga höjder och mångsidighet ...	9
Ung i Frankfurt	10
Möt våra kontaktombud	11
Julmarknad 2024	12
Julmarknadsprofiler	12
Recepttrutan	15
Min farmors julkrubba	15
Skogen kallar	16
Lucia 2024	17
Förenings- och medlemsinformation	18
Annonörer	19

Foto: Anne Simonsson

Församlingsherden har ordet

Klangen ljuder i vårt liv

Alldeles intill Svenska kyrkan i Frankfurt står grannförsamlingens klocktorn. Våldigt högt och med många klockor. När alla börjar slå på söndagsmorgonen finns det ingen som missar att det är gudstjänst på gång. Hela trakten fylls av klockklang.

I vår egen kyrka ringer en liten handklocka elva slag för att inleda högmässan. En diskret klang som inte ens når utanför ytterdörren. Ändå är det samma sak som händer. Samma sak som skett över Sveriges och Tysklands länder så länge kyrkan funnits där. Och samma sak som har skett över den kristna världen sedan kyrkans första århundraden.

Klockorna påminner om änglarnas sång när Jesus föddes som människa på jorden (Luk 2:8–14). Sången manade dem att bryta upp och komma till den nyfödde fridsfursten. Den blev alltså början på deras gudstjänst. På samma sätt kallar Gud oss genom klockorna, att bryta upp för att möta den uppståndne Jesus i kyrkans gudstjänst. Klockorna berättar att Jesus är här och vår plats är hos honom.

Kyrkklockan talar ett språk som känns igen och förstås överallt och i alla tider. Varje gång vi hör klangen får vi påminna oss om att Jesus är nära och vill vara en del av vårt liv.

Kyrkorådet har ordet

Vår kyrka ska stå för öppenhet och ljus

Det märktes när vi invigde våra nya lokaler i mars 2007. Många hade arbetat för detta: Johan Tyrberg som var vår kyrkoherde på den tiden och Eva Onn som skapade vår altarmålning, för att bara nämna ett par namn. Nu träder kyrkan åter fram i fullt ljus: alla innerväggar och lister har blivit nymålade av vår medlem Åke Alm. Totalt gick det åt sju stora hinkar med vit färg.

Under hösten kommer vi att fortsätta med installation av akustikpaneler, både i kyrkan och i församlingshemmet. Det hoppas vi också ska underlätta den öppna kommunikationen.

Vår församlingsherde Johan Alberius har redan infört en ny form av öppenhet under namnet *Öppentorsdag*. Idén är att kombinera olika verksamheter som vi tidigare separerat: barntimmar, samtalsgrupp, trädgårdshjälp och en middagsbön. Vi hoppas att detta blir en träffpunkt där vi kan ses på ett okomplicerat sätt utan att begränsa oss till gamla invanda roller. Därför är mottot ”kom som du är och var med på det du har lust med”.

Givetvis kommer vi också att behöva medarbetare till årets julbasar, den 30 november och 1 december 2024. Sångare till Luciakonserten den 14 december 2024 är förstås också välkomna. Kontakta expeditionen för att anmäla ditt intresse!

Vi ser fram mot att hälsa er välkomna till våra gudstjänster och evenemang!

Kyrkorådet genom Fredrik Fundin, oktober 2024

Thor 80 år — från ingenjör ...

... till vår allt i allo

Administratör, diskare, trädgårdsmästare, café 55-värd, morgonbönsansvarig, inköpsansvarig, körsångare, semmelbagare, projektledare, vaktmästare, basar-ståndschef – ja, vi pratar så klart om Thor Fällgren, Svenska kyrkan i Frankfurts allt i allo som i höst fyller 80 år. Men hur hamnade en svensk ingenjör i Svenska kyrkan i utlandet? Här ger vi en liten inblick i Thors spännande liv och nästan gång du träffar Thor på An der Wolfsweide säg grattis – och tack.

När Thor föddes bodde familjen på en bondgård utanför Umeå, men alla som har träffat Thor vet att det bor en ingenjör i honom. Från Umeå gick därför vägen först till gymnasium med teknisk inriktning i Skellefteå och sedan till Uppsala för studier i matte, fysik och teoretisk fysik. Efter sin civilingenjörsexamen valde Thor att spendera några månader i Bryssel innan det vad dags att söka första anställningen som ingenjör. Planen var att söka jobb på Volvo i Göteborg, men på väg från Bryssel till Göteborg passerade Thor Helsingborg. Där mötte han Boliden Kemi och blev helt enkelt kvar, först på ett sommarjobb och sedan anställd som driftingenjör i deras stora svavelsyrefabrik.

Några år senare gick flyttlasset till Stockholm för en tjänst på tyska ingenjörsföretaget Lurgi, och nu börjar ni kanske ana att flytten till Tyskland närmar sig.

Ut i världen

I Stockholm föds Thors äldste son, Carl Thomas, men sedan börjar kontoret i Solna kännas trångt och Thor får år 1980 möjlighet att förflyttas till Lurgis tyska kontor i – just det – Frankfurt am Main. Tanken var att stanna i Frankfurt i tre månader, men Thor blev kvar och har nu alltså bott i Tyskland i 44 år.

Ja, ska vi vara helt korrekta så är det inte riktigt 44 år. 1984 åkte nämligen Thor tillbaka till Lurgi i Sverige. Men i Frankfurt hade även kärlek kommit med i bilden, och nu måste han helt enkelt tillbaka till Frankfurt – även om det betydde ny arbetsgivare. Det tog minsann ett år av ansökningar innan han fick napp hos det välrenommerade företaget Hartmann&Braun i just, ja var annars, Frankfurt am Main. Här blev han snabbt gruppleddare och produkt manager med hela världen som arbetsfält, och nu föds också Thors andre son, Carl Philipp.

Till Svenska kyrkan i Frankfurt

Redan 1980 när Thor var i Frankfurt am Main första gången besökte han kyrkans basar, och precis som många av oss som bor utomlands vet har Svenska kyrkan i utlandet många roller. Thor menar att kyrkan har tre funktioner. Den ska vara:

- andlig
- kulturell
- social

Alla tre måste finnas för att kyrkan i Frankfurt ska vara just både kyrka och träffpunkt. Ett lugnt pensionsliv passar inte en person som Thor så när chansen kom att kunna vara mer aktiv i kyrkan tog Thor den. Här har Thor antagit rollen som administratör, diskare, trädgårdsmästare, café 55-värd, morgonbönsansvarig, inköpsansvarig, körsångare, semmelbagare, projektledare, vaktmästare, basar-ståndschef och en massa annat – alltid redo att ställa upp och alltid med ett leende.

80 år

För Thor är det ett sätt att hålla igång, att inte ha ett långtråkigt liv, och för oss är det ett sätt att få kyrkan att fungera på allra bästa sätt. Livet efter 80? För Thor är en 80-årig födelsedag bara en parantes. Livet kommer att fortsätta att fyllas med olika projekt i kyrkan och i hemmet, många körövningar och konserter med kyrkokören och kören Svensk Ton, många cykelrundor och så förstås familjen med en son i Tyskland och en son med tre barnbarn i Sverige. Och vi vill bara säga **grattis och tack Thor!**

Charlotta Alberius

Fem snabba med Thor

svenska – tyska

köttbullar – bratwurst

sport – politik

kvällsmänniska – morgonmänniska

(lite) öl – (lite) vin

Det händer

November

- 1 Fredag
15.00 Gudstjänst i Saarland & Reinland Pfalz:
Adventskirche, Am Geissenrech 50,
Jägersburg
- 3 Söndagen efter Alla helgons dag
11.00 Högmässa med ljusständning. Kyrklunch
- 9 Lördag
15.00 Finlandssvenskar och vänner av det
finlandssvenska språket firar Svenska dagen
- 10 24 söndagen efter Trefaldighet
11.00 Högmässa
12.00 Bagarstuga inför Julmarknaden
- 12 Tisdag
15.00 Café 55+
- 14 Torsdag
13.00 Öppen torsdag
16.00 Öppna förskolan
- 24 Domssöndagen
11.30 Mässa i Schloss Solitude, Stuttgart
- 26 Tisdag
19.00 Adventsgudstjänst med julbord, Heidelberg
- 30 Lördag
10.00 Julmarknad

December

- 1 1 söndagen i Advent
11.00 Gudstjänst
12.00 Julmarknad
- 10 Tisdag
15.00 Café 55+
- 12 Torsdag
13.00 Öppen torsdag
16.00 Öppna förskolan
- 14 Lördag
16.00 Luciakonsert, Dominikanerkloster
18.00 Luciakonsert, Dominikanerkloster
- 22 4 söndagen i Advent
11.00 Högmässa
- 24 Julafton
11.00 Julbön: samling vid krubban
- 25 Juldagen
11.00 Juldagsmässa

Januari

- 12 1 söndagen efter Trettondagen
11.00 Mässa med julgransplundring
- 14 Tisdag
15.00 Café 55+
- 23 Torsdag
13.00 Öppen torsdag
16.00 Öppna förskolan
- 25 Lördag
16.00 Tacksoppa efter Julmarknaden
- 26 3 söndagen efter Trettondagen
11.00 Högmässa

Februari

- 2 Kyndelsmässodagen
11.00 Högmässa
- 6 Torsdag
13.00 Öppen torsdag
16.00 Öppna förskolan
- 9 5 söndagen efter Trettondagen
11.00 Högmässa
- 11 Tisdag
15.00 Café 55+
- 20 Torsdag
13.00 Öppen torsdag
16.00 Öppna förskolan
- 23 Sexagesima
11.00 Högmässa

Tisdag-torsdag

- 09.15 Morgonbön

Onsdagar

- 18.30 Kyrkokören övar
Vill du vara med och sjunga,
anmäl dig på frankfurt@svenskakyrkan.se

Ytterligare information

Se församlingens digitala mötesplatser:

- svenskakyrkan.se/frankfurt
- facebook.com/svenskakyrkanfrankfurtammain
- instagram.com/svk_frankfurt/

Välkommen ...

Blommor och högtid

Blommor till kyrkan

I samband med kyrkans gudstjänster kan du skänka blommor till altaret. Det kan vara en tacksamhetens gåva, till minne av någon saknad eller av ett annat skäl som du tycker är gott. Använd formuläret på kyrkans webbsida för att meddela din önskan om att skänka blommor:

www.svenskakyrkan.se/frankfurt/altarblommor

Högtidsdag

Församlingen ber att få gratulera följande medlemmar i samband med deras högtidsdag:

Inger Schwitzgebel, 91 år
december 2024

Monica Johansson, 80 år
november 2024

Nils Thorsson, 75 år
januari 2025

Ewa-Karin Schubert, 75 år
februari 2025

Om du önskar att din högtidsdag ska omnämnas i Utposten 1 2025 (födelsedag i mars-maj, 2025), kontakta Svenska kyrkan senast 15:e januari 2025.

E-post: anna-erika.schneider@svenskakyrkan.se.

Telefon: 069-56 65 56.

De som inte nämns har vi antingen inte lyckats nå för godkännande eller önskar icke omnämnas.

Biblioteket

Nya böcker i biblioteket

Kryp upp i din favoritfåtölj eller i soffhörnet och läs en bok. Finns det något mysigare när höstvindarna viner utanför huset och vintern snart är här?

Och vilken tur då att vårt fina bibliotek i kyrkan har fyllts på med nya böcker! Vi har fått en bokgåva med både skönlitteratur och facklitteratur för vuxna. Tack Ingrid von der Ropp!

Vad sägs till exempel om Björn Ranelids bok *Världens vackraste kärlekshistoria*? Om Ranelids språk känns lite översvallande kan vi istället rekommendera *Stöld* av Ann-Helén Laestadius. Här får vi följa sameflicka Elsa i en renägarfamilj i Norrbotten. Läsaren får uppleva samernas utsatthet och utanförskap, men också hur klimatets förändringar samt gruvnäringens och skogsnäringens expansion påverkar samernas traditionella renskötarliv – allt ur Elsas perspektiv.

Behöver du mer spänning i tillvaron kan du välja Sara Larssons *Den första lögnen* och vill du lära dig något nytt om intressanta historiska kvinnor finns biografier om Selma Lagerlöf och Anne Charlotte Leffler. På Selma Lagerlöf-tema finns också *Selma Lagerlöfs jul – 24 berättelser*. Trevlig adventsläsning!

Bibliotekets nya barnböcker är gåvor från olika svenska bokförlag som besökte bokmässan här i Frankfurt i oktober. Dessutom skänkte förlaget Libris ett stort antal böcker om kristen tro. Tack!

Familjesidan

Välsignelse av äktenskap och löftesförnyelse

Claudia och Fredrik Enmark samlade familjen den 17 maj för tillsammans med dem fira sin 25-åriga bröllopsdag med att förnya sina löften och på nytt be om Guds välsignelse över äktenskapet.

Dop med långväga gäster

Eric och Kari Foss-Petersson bjöd mor- och farföräldrar från USA och Sverige till Frankfurt för att vara med på dopgudstjänst för barnbarnen Dagny, två år och Ragnar, ett år, den 6 oktober.

Vill du boka dop, vigsel eller välsignelse?

Kontakta församlingssherde Johan Alberius,
johan.alberius@svenskakyrkan.se
 0176-69155440

Den 13 oktober var en glädjens dag

Efter högmässan samlades familj, släkt och vänner till Madlen Görgen för att dela glädjen när hon, klädd

i sin mormors brudklänning, döptes och togs upp i Guds familj och kyrkans gemenskap.

Knappt hade kyrkorummet hunnit göras i ordning förrän församlingen gästades av Görel Turander och Lasse Wennberg som på sin resa från Stockholm till Spanien stannade i Frankfurt ett par dagar och passade på att gifta sig i kyrkan i Frankfurt.

Åke Alm: Höga höjder och mångsidighet

En penslarnas man

Många känner till hans stämningsfulla bilder på Lucia, många har säkert mött honom både på gudstjänster och andra evenemang i Svenska kyrkan. Inte sällan med en kamera i högsta hugg. Åke Alm är inte bara fotograf utan även målare. Ja, inte målare som i konstnär utan som i hantverkare – och det är han som nu, under de varmaste sommarveckorna, har målat om kyrksalen, caféet och köket. Jag träffar honom en lördag i den strålande vita kyrkan för en intervju.

Vad var det svåraste med uppdraget?

Det finns egentligen inte något som är svårt om man planerar och förbereder ordentligt. Men när jag åkte upp med saxliften första gången på sex-sju meters höjd svajade det ordentligt. Och även om jag var högt uppe behövde jag förlänga målarstången ytterligare för att kunna måla uppe i taknocken.

Nu vet jag hur Duplantis¹ känner sig däruppe. Men han är bara där en millisekund, jag var där uppe i flera timmar! säger Åke och skrattar.

På hal is

Nej, trots höga höjder och mycket spindelväv var det inte svårt att måla kyrkan för ett proffs. För Åke Alm utbildade sig till målare och lackerare redan i Sverige, hade ett målarföretag i Skottland och senare i Tyskland. Och det var som proffs han kom till Skottland – dock inte som målarproffs utan som ishockeyproffs. Uppväxt i Huddinge och Göteborg kom han som ung ishockeyspelare till Skottland på 70-talet. Han spelade och tränade senare både A-lag och B-lag och ungdomslag, när det lokala curlinglaget hade spelat färdigt för dagen. Tidningen *Lektyr* (!) skrev en artikel om det svenska ishockeyproffset i Skottland och konstaterade att han var "så långt från lyxlivet i NHL som man bara kan komma". Men trots ett enkelt liv blev han brittisk mästare 1979!

Men hur kom han från Skottland till Tyskland? Jo, under sina sammanlagt 16 år i Storbritannien (Edinburgh och Liverpool) drev Åke Alm även en målarfirma. När han blev tvungen att sätta firman i konkurs fick han höra talas om ett nederländskt bolag som sökte målare till Tyskland. Och på den vägen är det. Han flyttade till Tyskland och startade så småningom sin egen målarfirma här. Och trots att han har uppnått pensionsåldern har han kvar firman och sina trogna kunder.

Jag undrar vad Svenska kyrkan i Frankfurt betyder för honom?

Det är Sverige för mig. Jag åker inte till Sverige så ofta längre, har inte mycket kontakt med mina mycket äldre syskon eller annan släkt i Sverige. Därför är kyrkan mitt Sverige, där jag träffar svenskar och pratar svenska. På ett sätt är det min nya familj.

Forts sida 10

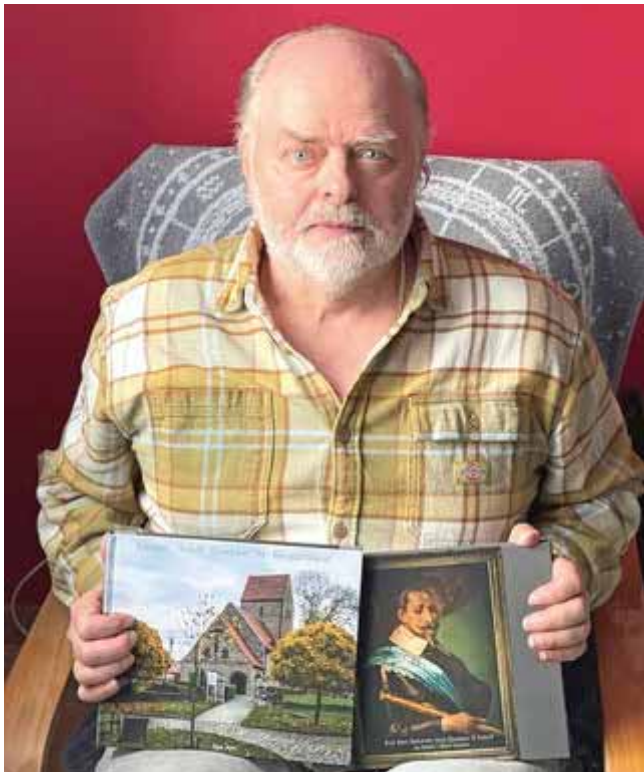
Åke Alm — forts

Ung i Frankfurt

På spår efter Gustav II Adolf

Vad är ditt nästa projekt?

Åke tar fram flera fotoböcker med sina fotografier – en från jungfrufärden med *MS Königin Silvia* i Heidelberg. I den andra fotoboken följer han spåren efter Gustav II Adolf i Rhein-Main-området. Och Gustav II Adolf, regent 1611–1632 och grundare av det svenska stormaktsväldet, är ytterligare ett av Åkes stora intressen och tema för hans senaste projekt, som nu nästan är färdigt.

Bara i Tyskland finns det 66 Gustav Adolf-kyrkor som är uppkallade efter kungen eller efter Gustav-Adolf-Werk.² Jag har rest runt i hela Tyskland och i Polen i Gustav II Adolfs spår och hoppas kunna ha en utställning den 6 november i Lützen 2025 med mina fotografier.³

¹ Armand "Mondo" Duplantis, svensk-amerikansk stavhoppare, OS-guldmedaljör och världsrekordhållare.

² Gustav-Adolf-Werk är den äldsta rikstäckande evangeliska hjälpororganisationen i Tyskland.

³ Gustav II Adolf stupade i Lützen den 6 november 1632. Sedan 1832 har en minnesceremoni hållits i staden Lützen varje år den 6 november.

Åsa Svenmarck

KONFIRMATION 2025
SOMMARLÄGER I SVERIGE FÖR DIG SOM ÄR 15-18 ÅR
 EN VECKA I AUGUSTI I SKÅNE OCH TVÅ HELGSAMLINGAR I FRANKFURT UNDER VÄREN

KONFIRMATION 2025

Vem är jag?
 Finns Gud?
 Har han med mig att göra?
 Vad är meningen egentligen?

KONFIRMAND 2025 –
 det perfekta tillfället
 att vara med i ett härligt
 gäng kompisar som
 funderar tillsammans.
 Samtidigt som vi har kul
 på vägen ...

MER INFORMATION:
 Johan Alberius
 johan.alberius@
 svenskakyrkan.se
 0176-691 554 40
 svenskakyrkan.se/frankfurt

SVENSKA SKOLAN I HESSEN

• Frankfurt a. Main • Kassel •

Svenska skolans uppgift är att hjälpa svensk-språkiga barn att utveckla sin svenska i tal och skrift och öka sin kunskap om svensk kultur, samhälle och historia. En annan viktig aspekt är att de lär känna andra barn som också talar svenska. Vi lärare och hjälplärare vill även att barnen har det roligt och gärna kommer hit – trots att det är lördag. Bästa betyget från eleverna: när det inte känns som att det är skola!

Föreningen erbjuder kompletterande undervisning i svenska i både Frankfurt och Kassel, från och med att barnet börjar i vanlig skola till och med minst nionde klass. Eleverna ska ha svenska som levande språk i hemmet för att kunna hänga med. I Frankfurt har vi fem grupper, dvs. från andra klass undervisas alltid två årskullar tillsammans, i Kassel är det en åldersblandad grupp. Undervisning är i genomsnitt två lördagar i månaden. Vill du veta mer? Gå in på www.svenskaskolan.de för mer information.

Åsa Svenmarck
 lärare i Svenska skolan i Frankfurt

Möt några av våra kontaktombud

Vi finns för er

Den svenska kyrkoföreningen i Frankfurt når långt och har medlemmar inom ett stort upptagningsområde. Därför finns det också kontaktombud på flera håll i vår vidsträckta församling.

Här presenterar vi tre av dessa viktiga personer. Förhoppningsvis bidrar det till att stärka samhörigheten och gemenskapen i hela församlingen. Är det något du tänker på eller undrar över, så tveka inte att ta kontakt med ett ombud som finns nära dig.

Darmstadt: Britt Schempp

Det var Elwing Fribergs idé. Jag kom till Darmstadt i början av 60-talet. En tysk student var orsaken. Vi gifte oss och fick två barn, som båda konfirmerades på Elving tid. Nu är jag änka sedan sju år tillbaka. 1970, efter att jag stött på några svenskor här i omgivningarna, startade vi våra

svenskräffar i Darmstadt. Vi träffades en gång i månaden och ofta deltog även prästen.

I Frankfurt började man med julbasarerna, och efter att tidigare ha hjälpt till bestämdes att jag skulle ha hand om fiskståndet. Jag var till en början tveksam men det utvecklades enormt. Vi hade väldigt roligt och det gick mycket bra. Efter 30 basarer "pensionerade" jag mig men återvänder varje år till julbasaren som besökare.

I Darmstadt fortsätter vi att ses på *Ristorante Vivarium* första onsdagen i månaden, kl 18.30. Dessutom träffas vi också för att äta gås en gång om året. Välkommen att vara med om du är svensk i Darmstadtområdet! Är du på besök i staden, så passa på att besöka *Mathildenhöhe* som nyligen utnämnts till världskulturarv.

Saarland: Camilla och Siv

Mitt namn är Camilla Atmer Steitz och jag bor utanför Homburg/Saarland med min man på familjens gård. Vi har fyra vuxna barn och fem barnbarn.

Jag är ordförande för *SaarLandFrauen*, landsbygdskvinnornas intresseorganisation i Saarland, vilket tar en hel del av min tid.

Som kontaktombud är jag ansvarig för den årliga gudstjänsten i Saarland som i år firas fredag 1 november kl. 15.00 i Adventskirche i Jägersburg. Den kristna gemenskapen som vi har när vi samlas till denna gudstjänst är viktig för mig.

Jag heter Siv Johansson-Hocke och bor i Saarlouis tillsammans med min man. Vi har två söner, en som bor i München och en som bor i Sverige. Tillsammans med Camilla är jag kontaktombud för Saarland.

Egentligen är jag pensionär men arbetar fortfarande på VHS i Dillingen, där jag undervisar i svenska. Vi svenskar i Saarland träffas ungefär en gång i månaden på en restaurang i Saarlouis, utom på sommaren då de flesta är på semester i Sverige. Välkommen att höra av dig om vill komma med.

Julmarknad 2024

Nu är det jul igen!

Eller: *Nu är det julmarknad igen!*

Redan under försommaren fick jag (konsthantverk och textil) kataloger, prislister och länkar av mina leverantörer och började så smått att gå igenom dem. Det kan ibland kännas litet underligt när det är över 30 °C ute att filosofera över vilka tomtar eller julmotiv som kan tilltala kunderna detta år. Tänk att 5€-klappen packades redan under sommaren i överraskningspaket.

Men nu drar det ihop sig: tält skall beställas, funderingar över sill, ost, sponsorer, transporter, elledningar och wattantal med mera är bara några av de saker som måste falla på plats inför julmarknaden.

När transporten kommer och prismärkningen sker känns det som en minijulafton: inte bara för att varorna kommer utan även för att vi träffar så många frivilliga som kommer och hjälper till – en del träffar vi enbart vid julmarknaden.

Särskilt roligt är det när vi ser kunder som kommer varje år. Två tvillingssystrar som tidigare båda bodde i

Dornbusch men nu bor i Heidelberg och Kassel har för vana att träffas på julmarknaden hos oss.

Mycket speciellt för vår julmarknad är att vi har så många bra sångare som ibland spontant tar ton och ger en minikonsert – till besökarnas och vår begeistring!

Direkt efter julmarknaden blir det inventering och städning och – pust – sedan är det Lucia som gäller.

Utan alla frivilliga skulle vi aldrig kunna genomföra julmarknaden! Redan nu: stort tack till alla ni som troget ställer upp!

Anna-Erika Schneider

Björn Weber

Hur uppstod din koppling till Svenska kyrkan?

Min före detta svärmor är svenska, så när jag och min exfru flyttade till Frankfurt gick vi med i Svenska kyrkan, det var år 2000.

Hur länge har du varit ansvarig för köket?

2002 tog vi över köksansvaret, och från 2006 har jag skött det själv.

Hur många smörgåstårter gör ni under basaren?

När vi fortfarande hade basaren öppen på fredagar innan Corona brukade det gå åt ungefär åtta smörgåstårter. Lördagar blir det mellan 12-14 tårter och på söndagar är det 7-9 tårter. Och så finns det förstås massor av bröd också! :-)

Vad jobbar du med och har du några andra hobbies?

Till yrket är jag miljöingenjör på DB Schenker, där jag har hand om allt som har med miljöindikatorer att göra: förbrukning av el, vatten, värmeenergi, lastbilsbränslen, men också det avfall vi producerar. På fritiden har jag naturligtvis min familj, men också en trädgård att ta hand om. När karnevalsäsongen börjar är jag tillbaka i full sving och dansar i herrbaletten. Dessutom är jag också ordförande i vår förening och modererar karnevalssittningarna.

Möt några av våra julmarknadsprofiler

Marika & Christer Schanz

Hur många år har ni varit ansvariga för glöggen?

Mellan 2008 och 2012 var vi ansvariga för det stora caféet i tältet. Det var roligt men också ganska tufft eftersom basaren varade i dagarna tre. När nya krafter var villiga att ta över tog vi paus ett år. Ganska snabbt konstaterade vi dock att basaren hör till julförberedelserna och att vi saknade gemenskapen med alla som medverkar. 2014 tog vi därför hand om glöggförsäljningen. Då blandades glöggen i stora kastruller för att sedan värmas på kokplattor. Nu har vi elektriska glöggvärmare, och det behövs för det går åt mycket glögg varje år. 2014 presenterade vi också en alkoholfri glögg. I år firar vi alltså ett dubbeljubileum – tio år med två sorters glögg och tio år som glöggansvariga.

Har ni något kul minne från en basar?

En mindre trevlig incident, men med lycklig utgång, som fastnat i minnet inträffade under vår cafétid. Plötsligt stannade alla köksmaskiner. Kaffekokare, elvisp, diskmaskin – allt! En propp hade brunnit. En man som heter Werner kom till hjälp, och han har fortsatt sedan som elmästare under många år. Roligt och intressant är också att blicka bakåt och upptäcka hur basaren har utvecklats, först i den gamla kyrkan och sedan de olika skedena här i Preungesheim – och alltid har vi har mängder av besökare.

Hur många liter glögg går det åt på julbasaren?

Nu när basaren är två dagar lång säljer vi 200 liter glögg. Det är 2 000 portioner. Vi blandar också 50 liter glögg till våra Lucia-konserter. Under Lucia och basaren 2016, när basaren var tre dagar, gick det åt hela 500 liter, alltså 5 000 portioner.

Vad är roligast med julmarknaden?

Det roligaste i basartumultet är att träffa alla gamla och nya ståndschefer och medhjälpare. Det trevligaste i glöggståndet är alla samtal med kunderna och att få introducera glöggen till dem som inte ännu känner den – och att introducera pepparkakorna som hör till glöggen. Vi brukar berätta att glögg och pepparkakor gör att vi klarar av den kalla och snöiga vintern i Norden.

Susanne & Harald Betzler

Hur uppstod förbindelsen till Svenska kyrkan?

Susanne: Jag började lära mig svenska 1998 och vår lärare på folkhögskolan hade ett upprop om att det behövdes hjälp under julmarknaden.

Sedan många år sjunger jag i kör och Cornelia Jung frågade om jag inte hade lust att sjunga med i den svenska kören. I början sjöng jag omväxlande i tyska och den svenska kören, men bytte senare helt till svenska kyrkokören, eftersom vi lär oss fler sånger.

Forts sida 14

Julmarknaden behöver din hjälp!

Anmäl dig på
svenskakyrkan.se/frankfurt/julbasar

Möt några av våra julmarknadsprofiler

Hur lärde ni känna varandra?

Harald: Det var på en födelsedagsfest med gemensamma bekanta 2006. Sedan träffades vi igen under VM i fotboll samma år. Susanne var den enda som hade på sig en Sverige-T-shirt. Vi gifte oss i Kelkheim 2010 och det var ett underbart ekumeniskt bröllop: en evangelisk kyrkoherde och en katolsk präst vigde oss. Svenska kören sjöng, dåvarande kantorn Yvonne spelade orgel. Kyrkan var fullsatt och många i Fischbach kommer ihåg bröllopet.

Hur många överraskningar slår ni in?

Harald: Vi har gjort det sedan 2017. Normalt slår vi in 1 400 paket, men i år blev det 2 400.

Susanne: Vi beställer redan i januari, eftersom priserna brukar gå upp i mars och slår in paketen under sommaren.

Vad arbetar ni med när ni inte förbereder paketet?

Harald: Jag är tjänsteman vid ungdoms- och socialkontoret i Frankfurt-Bockenheim.

Susanne: Jag är förskolelärare vid förskolan "Krümelmonster" i Kelkheim.

Tack Björn, Marika, Christer, Harald och Susanne för alla era ovärderliga insatser!

Tillsammans med ett hundratal andra frivilliga ser ni till att Svenska kyrkan i Frankfurt år efter år erbjuder en julmarknad som lockar flera tusen personer att besöka den och köpa en liten bit svensk jul

goldberg
MUSIKEDITIONEN

Martín Palmeri
eine
Jüdische Kantate

CHORWORKSHOP

02. März 2025
Frankfurt am Main Leitung: Martín Palmeri

infogoldbergverlag@gmail.com
www.goldberg-verlag.com

Vad är detta? Vad ska ett barn som klättrar på en stegre betyda? Läs vidare på nästa sida, så får du veta allt om *Christuskind* ...

Recepttrutan

Uppskattad kaka på kyrkkaffet

Nästan allt blir godare med smör och bryner man dessutom smöret så får man en riktig fullträff. Det går liksom inte att misslyckas. Smaken blir len, kolaaktig och helt enkelt supergod.

Så här kommer nu receptet på en klassisk morotskaka med brynt smör i glasyren. Morotskakan innehåller kanel, ingefära och kardemumma – vanliga julkryddor – så passa på att baka och bjuda på kakan under advent och jul.

Morotskaka med brynt smör

5 dl rårivna morötter
3 ägg
3 dl socker
3 dl mjöl
2 tsk malen kanel
1 tsk malen ingefära
1,5 tsk malen kardemumma
2 tsk vaniljsocker
3 tsk bakpulver
1 nypa salt
1,75 dl neutral olja som raps eller solros
ströbröd och lite extra smör till formen

Glasyr

100 g smör
4,5 dl florsocker
2 tsk vaniljsocker
100 g neutral färskost, typ Philadelphiaost

Sätt ugnen på 150 °C. Skala och riv morötterna på rivjärnets fina sida. Ta fram en bunke. Vispa ägg och socker poröst, alltså vitt, luftigt och pösigt. Ta fram en till bunke och blanda alla torra ingredienser. Vänd sedan ner de torra ingredienserna i ägg- och sockersmeten. Tillsätt oljan och de rivna morötterna. Smörj och bröa en rund form med avtagbara kanter. Häll i smeten och grädda i ugnen i cirka en timme. Känn med en sticka om kakan är klar, när stickan är torr är den färdig.

Dags att göra glasyren med det smälta smöret. Bryn smöret i en kastrull. Låt det bubbla och fräsa en stund. När smöret tystnat, fått en gyllenbrun färg och en nötaktig doft är det klart. Ta snabbt bort det från värmen så att det inte bränns och håll upp i en skål. Låt svalna till rumstemperatur. Vispa ihop smöret med florsockret, vaniljsockret och färskosten med elvispen. När kakan svalnat brer du på glasyren, kokar kaffe och bjuder på fika.

Min farmors julkrubba

Efter att min faster gått bort ärvde jag familjens julkrubba.

Min farmor – eller som vi alltid sade: „Großmutter Erika“ (ni anar av vem jag fått mitt ena förnamn) – gjorde den någon gång i början av 1920-talet. Hon klippte ut pappersbilder och klistrade upp dem på mycket tunn plywood som hon sedan sågade ut efter figurerna. Det är en hel myriad av krubbfigurer. Själva krubban byggde sedan min farfar.

Min farmor tillverkade också en föregångare till vår tids adventskalender: „Christkind auf der Himmelsleiter“. Ursprungligen skall det även ha varit ett moln högst upp. 1 söndagen i Advent ställdes Christuskind allra högst upp på stegen. Sedan flyttades han varje dag under advent en stegpinne längre ned, till dess han på julafton hade stigit ned på jorden.

Anna-Erika Schneider

Skogen kallar

Skogen kallar

När jag efter en längre tid i Sverige under sensommaren tog motorvägen ner till Tyskland blev kontrasten till mina tidigare naturupplevelser stor. I mina minnen levde bland annat sjöarna, havet och skogen kvar. Nu var det lastbilarna som täckte det högra spåret, stressen ökade något omkring Hamburg där trafiken tilltog, parkeringsplatserna var överfulla och den koppen kaffe som jag köpte under resan, när jag tog en paus, såldes visserligen av en vänlig person, men dracks av mig i all hast.

Väl framme, resan hade gått bra, packades det upp några saker med svensk anknytning som till exempel plommonmarmeladen med kanel i, nya svenska romaner, barnböcker och till och med Icas bakpulver och vanillinsocker hade åkt den långa vägen tillsammans med mig ner.

Med tiden saknades något, men vad? Efter några dagar kom jag på att sjön saknades mycket. Inte för att jag är någon fiskare precis, men många dagar denna sommar glittrade sjön och lockade till bad. Att dyka ner i mjukt vatten, att helt och hållet bli en del av naturen och att sväva vidare i tankarna med de små molnen på himlen, underbart. Därefter kaffekoppen på bryggan, värmen som kryper långsamt in i händerna, vilka minnen. Vad mer? Javisst, svampplockningen mitt inne i skogen. Där det tidigare inte hade vuxit en enda kantarell fanns nu små gula mattor på flera ställen i skogen. Jaktinstinkten tog fart och påminde mig om somrarna som barn tillsammans med pappa i Östgötaskogarna, där både han och jag ivrigt och målmedvetet hoppades på *skogens guld* i den gröna skattkammaren. Och där fanns det förstås alltid svamp.

Vad blev då kvar? Ja, förutom värdefulla sommarminnen ändrade jag en del av min vardag. Det drar nu till skogs även här nere på kontinenten. Närskogen ligger bakom åkern som ligger bakom huset. Den breder ut sig och sträcker sig faktiskt långt upp till Hochtounus, är en blandskog och känns befriande och meditativ, har inga väggar, inga tak. Bekväma skor, en jacka, om väderleken inte är så stabil, en liten ryggsäck med mobilen i, ibland en liten flaska vatten räcker för att ta sig längre in och upptäcka olika vinklar. Efter ett tag svävar tankarna fritt, fåglarna som sällskap känns avslappnande och enligt forskningen sjunker nu stressnivån faktiskt ganska snabbt.

När barnbarnet ger sig ut med sin familj går de på en riktig upptäcktsfärd. Det gäller att locka fram beredskapen hos mindre barn. Förutom att bygga en koja eller plocka bär, kan man leta efter blommor, insekter, blad med en viss färg. Vi går på färgjakt! Eller varför inte på materialjakt? Trä, bark, mossor eller fjädrar passar bra att ta med sig hem och skapa en liten samling med. Och visst har skogen en hel del historier att berätta som barn, syskon och föräldrar kan fantisera ihop själva eller ta någon till hjälp. *Gubben i stubben* är inte större än en tekopp och tvingas att lämna skogen då skogsmaskiner kommer framdragandes eller *Trollet Trulls* som ger sig iväg utanför trollberget för att upptäcka nya varelser och saker. Det finns en del att välja på.

Forts sid 17

Lucia 2024**(Köp dina biljetter på www.schwedischekirche.de)****Årets Lucia**

Lucia vid Svenska kyrkans Luciakonsserter i Dominikanerkloster är i år **Ingrid Genberg**.

Jag heter Ingrid Genberg. Jag är 18 år gammal, är född och uppvuxen här i Frankfurt. Jag går näst sista året i skolan och praktiserar just nu på min gamla grundskola. När jag har tagit studenten skulle jag vilja flytta till Sverige och studera kriminologi. Eftersom båda mina föräldrar är svenska har jag varit med på Svenska kyrkans barntimmar, gudstjänster, julbassar, midsommarfirande med mera och dessutom deltagit i svenska skolans lördagsundervisning i kyrkans lokaler under några år. Jag och min lillasyster har varit med i luciatågen sedan vi var små – vår storebror har vi dock aldrig lyckats få med. På min fritid läser jag svenska och tyska deckare, spelar tvärflöjt och umgås gärna med mina kompisar.

Kuriositet: Mina föräldrar brukar prata om att jag var det sista barnet som döptes i Svenska Kyrkans gamla lokaler på Carl-Goerdeler-Straße.

Vi är mycket glada över att för tredje gången kunna presentera **Karolina Bengtsson** som solist. Karolina tillhör ensemblen vid Oper Frankfurt. Detta år sjunger hon roller i *Macbeth*, *Le nozze di Figaro* och *Ein Totenhaus*.

Även detta år leder **Annika Dammel** kyrkokören och Luciaprojektkören. **Vincent Föhlisch** kommer att spela piano under konserterna.

Anmäl dig gärna till Luciakören via vår hemsida: <https://www.svenskakyrkan.se/frankfurt/lucia>

Varmt välkommen att vara med!

Skogen kallar (forts fr sid 16)

Just scouterna är mästare på att upptäcka skogen tillsammans och att knyta vänskapsband. De blir med tiden specialister på mycket och testar sina egna gränser. Med kikare och fågelbok eller en botanisk bok drar de vidare, ser, lyssnar, luktar och känner sig fram på en spännande upptäcktsfärd. Att sova i vindskydd, laga mat över öppen eld och lyssna på ljuden om natten räcker för att utmana sig själv ordentligt, särskilt om man är barn eller ungdom.

Senare på året blir det kallare ute, solen sänker sig tidigare över skogsbrynet, skogen tystnar, djuren söker skydd, kanske dalar snart snöflingor ner och lägger sig på grenarna, smälter och bildar ett tunt istäcke på skogsvägarna. Då får man gå eller vandra varsammare förbi trädstammarna. Skogen bäddar in, ger skydd. Tittar man upp mot himlen känns det alltid som om någon från det oändliga ovan tittar ner. Man är endast en liten del av sammanhanget, men kanske ändå mer än man tror.

Text: Helena Cederqvist

Foton: Linn Nußbaum/ Helena Cederqvist

Förenings- och medlemsinformation

Medlemsavgift 2025

Svenska kyrkoföreningen i Frankfurt am Main:

Familj (2 vuxna & barn upp till 18 år) 90€

Enskild 50€

Student / Au pair 10€

Medlemmar som bor minst 10 mil från Frankfurt betalar halva priset.

Årsavgift

Enligt kyrkoföreningens stadgar skall årsavgiften vara betald senast den 31 mars varje år. Detta kan ske manuellt eller via autogiro (*Lastschriftverfahren*).

Om du har medgivit autogiro för medlemskapet eller en årlig gåva (Spende), dras summan automatiskt av din bank. Är du osäker på om du har anmält dig för autogiro, kontakta expeditionen (069-56 65 56; frankfurt@svenskakyrkan.se).

Zuwendungsnachweis

På begäran skickar vi ut *Zuwendungsnachweis* för inbetald medlemsavgift och/eller gåva (*Mitgliedsgebühr und/oder Spende*). Som kyrkoförening får vi ställa ut Zuwendungsnachweis för både årsavgift och gåva. Till de medlemmar som inte har mejladress skickar vi på begäran naturligtvis också ut Zuwendungsnachweis per brev.

Medlemsregister

Meddela ändringar rörande adress, telefonnummer, e-post till expeditionen.

Nyhetsbrev

Församlingen skickar regelbundet ut nyhetsbrev per e-post. Hör av dig till expeditionen om du önskar en papperskopia.

Församlingens digitala mötesplatser

- svenskakyrkan.se/frankfurt
- facebook.com/SvenskaKyrkanFrankfurtAmMain
- instagram.com/svk_frankfurt/

Uthyrning av kyrkans lokaler

Medlemmar har möjlighet att hyra kyrkans lokaler. Kostnaden är 25 € per timme (minsta hyresperiod är fyra timmar). I samband med dop, vigsel och begravning upplåts kyrkans lokaler gratis till församlingsmedlemmar.

Kyrkoföreningens årsmöte 2025: 23 mars

Sedvanliga förhandlingar kommer att hållas i kyrkans lokaler. Om du som är medlem vill lämna in en motion till årsmötet, skall de vara expeditionen till handa (frankfurt@svenskakyrkan.se) senast 23 februari.

Valberedningen avger förslag till kyrkoråd till årsmötet. Gunilla Vorbeck (glvorbeck@gmx.de) är sammankallande. Kandidatnomineringar lämnas till valberedningen senast 23 februari.

Lokala kontaktombud

Darmstadt	
Britt Schempp	0160-945 225 35
Heidelberg	
Margret Dotter	0176-210 373 26
Limburg	
Sonja Adreus	0157-570 579 86
Saarland	
Siv Johansson-Hocke	06831-869 55
Camilla Atmer-Steitz	0174-733 53 06
Stuttgart	
Sara Eskilsson Werwirgk	0711-222 901 60
Wetterau	
Malin Gohlke-Andreen	06032-829 99
Solbritt Mårtensson	06003-93 46 47
Anita Mäe Holl	06007-38 50 25
Wiesbaden/Mainz	
Eva-Britt Lampen	0177-601 18 27

Sveriges Honorärgeneralkonsulat i Frankfurt am Main

Honorärgeneralkonsul Dr. Christian Bloth

Konsulatet kan besökas efter tidsbokning; epost: kontakt@schwedisches-konsulat-frankfurt.de

Besöksadress:

Kallan Rechtsanwalts-gesellschaft mbH

Bockenheimer Landstr. 51-53

60325 Frankfurt am Main

tel: 069-794 026 15

Annonsörer

Svensktalande tandläkarpraktik med tandteknik och tandhygien

Dr. Claus Gasteyer (sv)
Dr. Jürgen Kollmann
Ines Görlich

- profylax • estetisk tandbehandling
- prothetik • amalgamsanering
- parodontalbehandling

Richard-Wagner-Str. 8
60318 Frankfurt — Nordend
Tel: 069-55 70 45 Fax: 065-921 96
Info@zahnarzt-frankfurt-main.com
www.zahnarzt-frankfurt-main.com

privat- och försäkringskassor

Bevittnade översättningar tyska-svenska/svenska-tyska

juridiska handlingar, intyg,
tekniska texter m. m.

Auktoriserad översättare & tolk
Karin Pertoft

Wildstr. 6
64291 Darmstadt
06151-93 35 28
karin.pertoft@t-online.de

Vill du annonsera i Utposten?

Annonsredaktör Anna-Erika Schneider
(anna-erika.schneider@svenskakyrkan.se)
hjälp dig

Bevittnade översättningar tyska-svenska/svenska-tyska

urkunder, juridiska texter,
affärskorrespondens m.m.

Fil mag Kerstin Schmidt

Keplerstraße 22
69120 Heidelberg
Tel: 06221-40 15 36
Fax: 06221-47 57 48

E-mail: kerstin.e.schmidt@t-online.de

Logopädische Praxis **Astrid Landt**

Behandling av

- avvikande tal- och språkutveckling hos barn
- röstbesvär • stamning • afasi

Albert-Schweitzer-Straße 8
60437 Frankfurt Nieder-Eschbach
Tel: 069-507 007 33
E-mail: mail@logopaedie-landt.de
www.logopaedie-landt.de

Lätt att nå med t-bana U2 eller buss 27 & 29
till tunnelbanestationen Nieder-Eschbach.

Kräftskiva 7 september: kräfter och väster-
bottenospaj. Samt passande dryck och visa.

JULMARKNAD 2024

Lördag 30 november, 10-18

Söndag 1 december, 12-16

GUDSTJÄNST I JULTID SVENSKA KYRKAN I FRANKFURT

24 dec 11.00 Julbön: samling vid krubban

25 dec 11.00 Juldagsmässa

12 jan 11.00 Mässa med julgransplundring

”... Hälsad av änglar Krist är född till jorden. O kom låt oss tillbedja,
o kom låt oss tillbedja, o kom låt oss tillbedja vår Herre Krist.”

Svensk psalm 122